

15.7.2019

Määräyksen 74 A /2019 M perustelut ja soveltaminen

Määräys toimiluvanvaraiseen radiotoimintaan tarkoitettujen taajuuksien käytöstä

MPS 74 A /2019 M

SISÄLLYS

A-OSA KESKEISET MUUTOKSET	2
1 Muutokset	2
2 Muutosten vaikutukset	3
2.1 Tietoyhteiskuntavaikutukset	3
B-OSA PYKÄLÄKOHTAISET PERUSTELUT JA SOVELTAMISOHJEET.....	4
LUKU 1 YLEISET SÄÄNNÖKSET	4
1 § Määräyksen tarkoitus	4
2 § Soveltamisala	4
3 § Määritelmät	4
4 § Peittoalueet	5
LUKU 2 TOIMILUVANVARAINEN RADIOTOIMINTA	5
5 § Valtakunnallisen toimiluvanvaraisen FM-radiotoiminnan käytettävissä olevat taajuudet	5
6 § Osavaltakunnallisen toimiluvanvaraisen FM-radiotoiminnan käytettävissä olevat taajuudet ..	6
7 § Alueellisen ja paikallisen toimiluvanvaraisen FM-radiotoiminnan käytettävissä olevat taajuudet	6
8 § Toimiluvanvaraisen AM-radiotoiminnan käytettävissä olevat taajuudet	6
LUKU 3 TOIMILUVANVARAISEN RADIOTOIMINNAN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT VAPAAT TAAJUUDET	6
9 FM-radiotoiminnan käytettävissä olevat vapaat taajuudet.....	6
10 § AM-radiotoiminnan käytettävissä olevat vapaat taajuudet.....	6
LUKU 4 VOIMAANTULOSÄÄNNÖKSET	6
11 § Voimaantulo	6
12 § Tiedonsaanti ja julkaiseminen	7
C-OSA MÄÄRÄYKSEN AIHEPIIRIIN LIITTYVÄT MUUT ASIAT	8
1 Määräyksen lainsäädäntöperusta	8
2 Muut asiaan liittyvät säännökset	8
2.1 Valtioneuvoston asetus televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoi- mintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta	8
2.2 Liikenne- ja viestintäviraston määräykset	8
VIITELUETTELO	9

A-OSA Keskeiset muutokset

1 Muutokset

Määräyksen antaja on muuttunut Viestintävirastosta Liikenne- ja viestintävirastoksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 96 §:n ja 97 §:n (23.11.2018/1003) muuttamisen ja Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain (935/2018) perusteella.

Toimiluvanvaraisessa analogisessa radiotoiminnassa alkaa vuoden 2020 alusta uusi ohjelmistotoimilupakausi. Tässä Liikenne- ja viestintäviraston määräyksessä määrätään toimiluvanvaraiseen ohjelmistotoimintaan käytettävien taajuuksien käytöstä vuoden 2020 alusta alkaen.

Määräyksen version 74 A olennaisin muutos on se, että määräyksestä on poistettu toimiluvanvaraiseen radiotoimintaan tarkoitettuja radiotaajuuksia ja radiolähettimien sijaintikuntia koskevat yksilöinnit.

Muutos perustuu radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1246/2014) 4 §:n 3 momentin muutokseen valtioneuvoston asetuksella 531/2018. Muutoksen johdosta toimiluvanvaraisen radiotoiminnan radiotaajuuksista ja radiolähettimien sijaintikunnista ei enää määrätä Liikenne- ja Viestintäviraston määräyksessä, vaan radiotaajuudet ja lähetinten sijaintikunnat määritetään 1.1.2020 alkaen sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 34 §:n 1 momentin nojalla myönnettyissä analogisen radiotoiminnan ohjelmistotoimiluvissa.

Muutoksen taustalla on tavoite nopeuttaa toimilupia koskevan ajantasaisen tiedon välittymistä toimialalle esimerkiksi tilanteissa, joissa ohjelmistotoimiluvan haltija hakee taajuuden siirtoa kunnasta toiseen, tai lähetystaajuutta joudutaan muuttamaan viranomaisaloitteisesti esimerkiksi häiriösyiden johdosta. Näissä tilanteissa Liikenne- ja viestintäviraston on toimilupaviranomaisena helpompi ja hallinnollisesti kevyempi päivittää pelkkää ohjelmistotoimilupaa sekä toimiluvan että määräyksen päivittämisen sijaan.

Määräyksen numerointia ja jaottelua on yksinkertaistettu muutosta vastaavasti siten, että toimiluvanvaraisen radiotoiminnan käyttöön tarkoitetut taajuuskokonaisuudet on kaikki tuotu samaan lukuun.

Määräykseen on tuotu uusi luku, jossa on määritetty toimiluvanvaraisen radiotoiminnan käytettävissä olevat vapaat FM- ja AM- radiotaajuudet.

2 Muutosten vaikutukset

2.1 Tietoyhteiskuntavaikutukset

Määräyksellä edistetään radiotaajuuksien tehokasta käyttöä määrittelemällä selkeästi ne taajuuskokonaisuudet, joilla toimiluvanvaraista radiotoimintaa saa harjoittaa 1.1.2020 alkaen. Määräyksessä esitetyissä taajuuskokonaisuuksissa on pyritty minimoimaan verkkojen väliset häiriömahdollisuudet sekä tehostamaan taajuuksien käyttöä poistamalla päällekkäisyyksiä.

Määräyksen muutoksilla valmistaudutaan toimiluvanvaraisen analogisen radiotoiminnan uuteen toimilupakauteen. Määräyksen muutokset vähentävät Liikenne- ja viestintäviraston hallinnollista taakkaa ja parantavat määräyksen ajantasaisuutta, kun yksittäisissä toimiluvissa määritettyjen taajuuksien tai lähetyspaikkakuntien muutokset eivät enää johda tarpeeseen päivittää määräystä.

B-OSA Pykäläkohtaiset perustelut ja soveltamisohjeet

Luku 1 Yleiset säännökset

1 § Määräyksen tarkoitus

Määräyksessä tarkennetaan valtioneuvoston sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 95 §:n 1 momentin nojalla antamaa asetusta taajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta. Asetusta tarkennetaan siltä osin, kuin se koskee toimiluvanvaraista analogista radiotoimintaa. Määräyksessä luetellaan paikkakuntaakohtaisesti käytettävissä olevat ääniradiotaajuudet, joita käytetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 34 §:ssä tarkoitettuun analogiseen radiotoimintaan.

2 § Soveltamisala

Määräystä sovelletaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 34 §:ssä tarkoitettun ohjelmistotoimilupaa edellyttävän analogisen radiotoiminnan taajuuksien käyttöön 1.1.2020 alkaen. 31.1.2019 saakka analogisen radiotoiminnan käytössä olevat taajuuskokonaisuudet on määritelly Viestintäviraston määräyksessä M 70.

Määräystä ei sovelleta tietoyhteiskunta- ja koulutus- ja opetuskäyttöön varattuihin taajuuksiin eikä Yleisradio Oy:n julkisen palvelun radiotoiminnan taajuuksien käyttöön. Näistä määrätään myös 1.1.2020 jälkeen määräyksessä M 70.

Määräystä ei sovelleta Ahvenanmaan maakunnassa.

3 § Määritelmät

Taajuuskokonaisuus

Taajuuskokonaisuus käsitteenä on yleisesti käytössä sekä sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa että ohjelmistotoimiluvissa. Taajuuskokonaisuuden määrittely on selventävä, eikä muuta käsitteen vakiintunutta tulkintaa siitä, että kokonaisuuden taajuuksilla välitetään tiettyä ohjelmistoa analogiseen radiotoimintaan myönnetyn ohjelmistotoimiluvan nojalla. Näin ollen käsitteellä ei myöskään ole itsenäistä vaikutusta radiotoimijoihin kohdistuviin velvoitteisiin.

Radioverkot

Taajuusresurssien kannalta valtakunnallisiksi radioverkoiksi lasketaan vain sellaiset taajuuskokonaisuudet, joiden väestöpeitto on vähintään 75 %.

Osavaltakunnallisiksi radioverkoiksi lasketaan taajuuskokonaisuudet, joiden väestöpeitto on alle 75 %, mutta vähintään 40 %.

Taajuuskokonaisuudet, joiden väestöpeitto on alle 40 %, ovat alueellisia, jolloin verkossa on useita lähettämiä, tai paikallisia, jolloin verkossa on vain yksi lähetin.

Muiden kuin valtakunnallisten radioverkkojen osalta jaottelu osavaltakunnallisiin ja alueellisiin/paikallisiin verkkoihin on luonteeltaan informatiivinen, eikä määrittelyllä ole vaikutusta toimijoille asetettaviin velvollisuuksiin.

Radiotoimijoille kohdistuvien velvoitteiden osalta tämän määräyksen mukaisella valtakunnallisuuden määrittelyllä on vaikutusta ainoastaan radiotoiminnan valvontamaksun suuruuteen, joka on laissa (917/2014, 294 §) määritelty toiminnan laajuuden mukaan.

4 § Peittoalueet

Radiolähettimen ja -verkon laskennallinen peittoalue

Ääniradiolähettimen palvelualueen määrittäminen perustuu ITUn suositukseen BS.412. Käytetty arvo 54 dB μ V/m on suosituksen mukainen arvo stereofoniselle lähetykselle maaseutuolosuhteissa ja käytännössä arvo on riittävä myös kaupunkiympäristössä. Kentänvoimakkuutta 54 dB μ V/m käytetään myös taajuuskoordinoinneissa naapurimaiden kanssa. Kentänvoimakkuuden määrittäminen vastaanottopisteessä voi perustua mitattuihin arvoihin tai laskennalliseen arvioon.

Luku 2 Toimiluvanvarainen radiotoiminta

Radiotoimialan kannalta määräys on luonteeltaan informatiivinen ja antaa tietoa radiotoimintaan käytettävissä olevista taajuuskokonaisuuksista.

Määräyksestä erillään Liikenne- ja Viestintäviraston verkkosivuilla julkaistaan informatiivinen taulukko, johon on koottu tiedot kunkin toimiluvanhaltijan käytössä olevista radiotaajuuksista ja niiden sijaintipaikkakunnista taajuuskokonaisuuksittain.

5 § Valtakunnallisen toimiluvanvaraisen FM-radiotoiminnan käytettävissä olevat taajuudet

Valtakunnalliseen toimiluvanvaraiseen FM-radiotoimintaan osoitetut taajuudet on esitetty taajuuskokonaisuuksittain.

6 § Osavaltakunnallisen toimiluvanvaraisen FM-radiotoiminnan käytettävissä olevat taajuudet

Pykälän sisältö on vastaava kuin valtakunnallisen toiminnan osalta.

7 § Alueellisen ja paikallisen toimiluvanvaraisen FM-radiotoiminnan käytettävissä olevat taajuudet

Pykälän sisältö on vastaava kuin valtakunnallisen toiminnan osalta.

8 § Toimiluvanvaraisen AM-radiotoiminnan käytettävissä olevat taajuudet

Pykälään on sisällytetty toimiluvanvaraiseen AM-radiotoimintaan osoitetut taajuudet.

Luku 3 Toimiluvanvaraisen radiotoiminnan käytettävissä olevat vapaat taajuudet

9 FM-radiotoiminnan käytettävissä olevat vapaat taajuudet

Pykälään on sisällytetty yksittäiset FM-radiotaajuudet tai taajuuskokonaisuudet, jotka ovat vapaana ja osoitettavissa toimiluvanvaraisen radiotoiminnan käyttöön ohjelmistotoimiluvilla. Liikenne- ja viestintävirasto julistaa ohjelmistotoimiluvat tarvittaessa haettaviksi kyseessä oleville vapaille taajuuksille tai kokonaisuuksille.

10 § AM-radiotoiminnan käytettävissä olevat vapaat taajuudet

Pykälään on sisällytetty yksittäiset AM-radiotaajuudet tai taajuuskokonaisuudet, jotka ovat vapaana ja osoitettavissa toimiluvanvaraisen radiotoiminnan käyttöön ohjelmistotoimiluvilla. Liikenne- ja viestintävirasto julistaa ohjelmistotoimiluvat tarvittaessa haettaviksi kyseessä oleville vapaille taajuuksille tai kokonaisuuksille.

Luku 4 Voimaantulosäännökset

11 § Voimaantulo-, siirtymä- ja poikkeamissäännökset

Määräys tulee voimaan 1.1.2020 ja se on voimassa toistaiseksi.

Pykälässä määritetään Viestintäviraston oikeus haitallisen häiriön estämiseksi tai muusta perustellusta syystä myönnettävässä, muutettavassa tai peruutettavassa ohjelmistotoimiluvassa poiketa siitä, mitä tämän määräyksen 9-10 §:ssä määrätään käytettävissä olevista vapaista taajuuksista. Kyseessä on selkeyttävä toteamus, jolla ei ole vaikutusta määräyksen soveltamiskäytäntöön.

Pykälän viimeisessä momentissa on säännös, jonka mukaan säännöksen uudella versiolla kumotaan määräyksen edellinen versio.

12 § Tiedonsaanti ja julkaiseminen

Määräys julkaistaan Liikenne- ja viestintäviraston määräyskokoelmassa ja se on saatavissa Liikenne- ja viestintäviraston kirjaamosta.

C-OSA Määräyksen aihepiiriin liittyvät muut asiat

1 Määräyksen lainsäädäntöperusta

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 95 §:n mukaan valtioneuvosto vahvistaa asetuksella yleiset periaatteet niiden radiotaajuuksien käytölle, joita käytetään toimiluvanvaraiseen radiotoimintaan. Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 96 §:ssä säädetään, että Liikenne- ja viestintävirasto määrää em. asetuksen huomioon ottaen radiotaajuuksien käytöstä eri tarkoituksiin.

2 Muut asiaan liittyvät säännökset

2.1 Valtioneuvoston asetus televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta

Asetuksella vahvistetaan yleiset periaatteet niiden radiotaajuuksien käytöstä, joita käytetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 34 §:ssä tarkoitettuun ohjelmisto-toimilupaa edellyttävään radiotoiminnan harjoittamiseen analogisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa.

2.2 Liikenne- ja viestintäviraston määräykset

Liikenne- ja viestintäviraston määräystä M 70 sovelletaan myös sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 34 §:ssä tarkoitettun ohjelmistotoimilupaa edellyttävän analogisen radiotoiminnan taajuuksien käyttöön. Määräys M 70 koskee toimiluvanvaraisen radiotoiminnan taajuuksien käyttöä 31.12.2019 saakka.

Viiteluettelo

Recommendation ITU-R BS.412-9. Planning standards for terrestrial FM sound broadcasting at VHF. ITU 2001.

Recommendation ITU-R P.1546-5. Method for point-to-area predictions for terrestrial services in the frequency range 30 MHz to 3000 MHz. ITU 2013.